

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Факультет морського права

кафедра Морського та господарського права

Код РНПД _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з НПР

Слободян С. О.

» _____ 202__ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОРСЬКЕ ПРАВО ТА НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОХОРОНИ СУДНА**

**PROGRAM OF DISCIPLINE
MARITIME LAW AND REGULATORY SUPPORT FOR SHIP
SECURITY**

рівень вищої освіти _____ Магістр _____
(перший (бакалаврський) / другий (магістерський))

тип дисципліни _____ Обов'язкова _____
обов'язкова / вибіркова

м. ва викладання _____ Українська _____
українська / англійська

Робоча програма навчальної дисципліни **«Морське право та нормативне забезпечення охорони судна»** є однією з складових комплексної підготовки фахівців галузь знань G «Інженерія, виробництво та будівництво», спеціальність G3 «Електрична інженерія», освітня програма **«Експлуатація суднових автоматизованих систем»**.

«1» квітня, 2025 року – 15 с.

Розробник: **Ірина ДМИТРУК**, доцент кафедри Морського та господарського права, доцент, кандидат юридичних наук _____

Проект робочої програми навчальної дисципліни **«Морське право та нормативне забезпечення охорони судна»** узгоджено з гарантом освітньої програми.

Гарант освітньої програми **«Експлуатація суднових автоматизованих систем»** – Доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри електричної інженерії суднових та роботизованих комплексів _____ **Василь ОВСЯННИКОВ**

Проект робочої програми навчальної дисципліни **«Морське право та нормативне забезпечення охорони судна»** розглянуто на засіданні кафедри Морського та господарського права.

Протокол № 10 від «17» 04 2025 року.

Завідувач кафедри Морського та господарського права _____ **Катерина ДУБОВА**

Проект робочої програми навчальної дисципліни **«Морське право та нормативне забезпечення охорони судна»** розглянуто Навчально-методичною комісією факультету Морського права.

Протокол № 10 від «13» травня 2025 року.

Голова Науково-методичної комісії факультету Морського права, професор, доктор юридичних наук _____ **Дмитро БАРАНЕНКО**

Проект робочої програми навчальної дисципліни **«Морське право та нормативне забезпечення охорони судна»** погоджено з навчальним відділом НУК імені адмірала Макарова

Начальник навчального відділу _____ **Андрій ЛАБАРТКАВА**

Проект робочої програми навчальної дисципліни **«Морське право та нормативне забезпечення охорони судна»** розглянуто Навчально-методичною радою НУК імені адмірала Макарова.

Протокол № 5 від «21» травня 2025 року.

Голова НМР НУК _____ **Сергій СЛОБОДЯН**

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	6
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	7
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	7
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	7
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	9
<i>6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування</i>	11
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	12
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	14
<i>9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліною</i>	14
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	14

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «**Морське право та нормативне забезпечення охорони судна**» є складовою освітньої програми «**Експлуатація суднових автоматизованих систем**» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр», галузь знань G «Інженерія, виробництво та будівництво», спеціальність G3 «Електрична інженерія».

Дисципліна забезпечує отримання спеціальних компетентностей, визначених освітньою програмою.

Навчальна дисципліна «**Морське право та нормативне забезпечення охорони судна**» спрямована на формування комплексних знань щодо правового регулювання діяльності морського транспорту, міжнародних і національних норм у сфері торговельного мореплавства, безпеки судноплавства та охорони суден. Вивчення дисципліни забезпечує розуміння правових механізмів функціонування морської індустрії, особливостей правового статусу судна, екіпажу, судновласника та інших суб'єктів морської діяльності.

У межах дисципліни розглядаються основні інститути морського права, джерела міжнародного та національного морського законодавства, порядок регулювання морських перевезень вантажів і пасажирів, правові аспекти експлуатації суден, питання юрисдикції держав прапора та прибережних держав, а також особливості правового режиму морських просторів. Значна увага приділяється вивченню міжнародно-правових документів, що регламентують безпеку мореплавства та охорону людського життя на морі, діяльність міжнародних морських організацій і механізми міжнародного співробітництва у сфері морського транспорту.

Окремий змістовий блок дисципліни присвячено нормативному забезпеченню охорони судна відповідно до міжнародних стандартів та вимог галузевих нормативних актів. Здобувачі вищої освіти вивчають принципи функціонування системи охорони суден і портових засобів, порядок оцінки ризиків та загроз, організацію заходів із запобігання актам незаконного втручання, тероризму, піратства, диверсійної діяльності, контрабанди, незаконного перевезення осіб і вантажів. Розглядаються питання розроблення та реалізації планів охорони судна, функції та відповідальність офіцера охорони судна, компанії та портового засобу, а також порядок взаємодії з компетентними державними органами.

Ключові слова: морське право, міжнародне морське право, торговельне мореплавство, морське законодавство, безпека мореплавства, охорона судна.

Abstract

The course “Maritime Law and Regulatory Framework for Ship Security” is part of the “Operation of Shipboard Automated Systems” program at the Master’s level, under Field of Study G “Engineering, Manufacturing, and Construction” and Specialization G3 “Electrical Engineering.”

The course ensures the acquisition of specialized competencies defined by the educational program.

The course "Maritime Law and Regulatory Framework for Ship Security" is aimed at developing comprehensive knowledge regarding the legal regulation of maritime transport activities, international and national standards in the field of merchant shipping, navigation safety, and ship security. Studying the course provides an understanding of the legal mechanisms governing the maritime industry, as well as the specific legal status of the vessel, crew, shipowner, and other entities involved in maritime activities.

The course covers the main institutions of maritime law, sources of international and national maritime legislation, the regulation of maritime cargo and passenger transport, legal aspects of vessel operation, issues of flag state and coastal state jurisdiction, as well as the specific features of the legal regime governing maritime spaces. Significant attention is devoted to the study of international legal instruments regulating the safety of navigation and the protection of human life at sea, the activities of international maritime organizations, and mechanisms of international cooperation in the field of maritime transport.

A separate section of the course is devoted to the regulatory framework for ship security in accordance with international standards and the requirements of industry regulations. Students study the principles of the ship and port facility security system, the procedure for assessing risks and threats, and the organization of measures to prevent acts of unlawful interference, terrorism, piracy, sabotage, smuggling, and the illegal transport of persons and cargo. The course covers the development and implementation of ship security plans, the duties and responsibilities of the ship security officer, the company, and the port facility, as well as procedures for interacting with competent government authorities.

Keywords: maritime law, international maritime law, merchant shipping, maritime legislation, maritime safety, ship security.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання / заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань G «Інженерія, виробництво та будівництво» <i>(цифра і назва)</i>	Обов'язкові компоненти освітньої програми Цикл загальної підготовки	
Модулів – 1		Рік підготовки: 5 (1) й	
Змістових модулів – 2		Семестр: 9 (1) й	
Електронний адрес РПНД на сайті Університету –	Спеціальність G3 «Електрична інженерія» <i>(код та найменування)</i> Освітня програма «Експлуатація суднових автоматизованих систем» <i>(найменування)</i>	Лекцій (денна)	Лекцій (заочна)
Індивідуальне науково- дослідне завдання		30 год.	-
Загальна кількість годин – 90		Практичні, семінарські (денна)	Практичні, семінарські (заочна)
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4;		Самостійна робота (денна)	Самостійна робота (заочна)
	60 год.	-	
	Індивідуальні завдання: –		
	Вид контролю: Залік		
	Форма контролю: Поточний – комбінований. Підсумковий – усний.		

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо правового регулювання морської діяльності, застосування норм міжнародного та національного морського законодавства, а також організації та забезпечення охорони судна відповідно до вимог міжнародних конвенцій, кодексів і нормативно-правових актів. Дисципліна спрямована на підготовку фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність у сфері морського транспорту, забезпечувати дотримання вимог безпеки та охорони судноплавства, оцінювати ризики й загрози, запобігати актам незаконного втручання та ефективно діяти в межах своїх повноважень для підтримання належного рівня охорони судна і захисту людського життя, майна та морського середовища.

Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення навчальної дисципліни **«Морське право та нормативне забезпечення охорони судна»** полягає у формуванні у студентів відповідно таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері судноплавства та суднової інженерії, що передбачає застосування теорій і методів наук про устрій судна, навігацію, механічну та електричну інженерії, експлуатацію та ремонт засобів транспорту, управління ресурсами.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК8. Здатність виконувати професійні обов'язки із дотриманням вимог правил техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії та охорони навколишнього середовища.

СК10. Здатність складати й оформлювати оперативну та іншу документацію, передбачену правилами експлуатації обладнання і організації роботи на об'єктах електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.

СКс14. Здатність здійснювати нагляд та контроль за виконанням вимог національного та міжнародного законодавства в сфері мореплавства та заходів щодо забезпечення охорони людського життя на морі, охорони і захисту морського середовища.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова дисципліна **«Морське право та нормативне забезпечення охорони судна»** дозволяє ґрунтовно зрозуміти та засвоїти ряд дисциплін, які вивчають здобувачі вищої освіти відповідно до освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни **«Морське право та нормативне забезпечення охорони судна»** передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН7. Знання англійської мови, яке дозволяє особі використовувати англомовні технічні посібники та виконувати свої обов'язки.

ПРН11. Знання заходів застереження, яких необхідно вживати для запобігання забрудненню морського середовища, уміння застосовувати заходи з боротьби із забрудненням та пов'язане з цим обладнання.

ПРН14. Навички практичного застосування медичних керівництв та медичних консультацій, отриманих по радіо, зокрема уміння вжити ефективних заходів на їх основі таких знань у разі нещасних випадків або захворювань, типових для суднових умов.

ПРН15. Знання питань управління персоналом на судні та його підготовки; уміння застосовувати методи управління, вирішувати задачі та керувати робочим навантаженням, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми та їх рішення, власний досвід у галузі професійної діяльності.

ПРНс18. Знання міжнародних і вітчизняних нормативно-правових актів відносно безпеки людського життя на морі та охорони морського навколишнього середовища та забезпечення їх дотримання.

ПРНс19. Навички забезпечення особистої особистого безпеки громадських обов'язків на судах.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1.

Змістовий модуль №1. Загальні положення морського права .

Тема 1. Поняття морського права. Джерела морського права. Основна література: [2,3; 4, с. 15; 5, с. 20].

Тема 2. Правовий статус судна. Основна література: [4, с. 20-25; 5, с. 33-37].

Тема 3. Суднові документи. Основна література: [7, с. 54-68.]

Тема 4. Екіпаж судна. Капітан судна. Основна література: [4, с. 35-36, 5, с.30.]

Тема 5. Правовий режим перебування суден у порту. Основна література: [7, с. 67-70.]

Тема 6. Морська лоцманська служба. Служба регулювання руху суден. Майно, що затонуло у морі. Основна література: [7, с. 75; 8-9]

Тема 7. Правове забезпечення безпеки мореплавства. Основна література: [1, с. 68; 8-9]

Тема 8. Правове регулювання охорони морського середовища від забруднення. Основна література: [1, с. 80; 8-9]

Змістовий модуль №2. Юридична відповідальність та правова охорона судна.

Тема 9. Надзвичайні морські події. Основна література: [1, с. 105-120; 5, с. 176]

Тема 10. Загальна аварія. Окрема (не загальна) аварія. Основна література: [1, с. 123; 5, с. 184.]

Тема 11. Морські протести. Основна література: [1, с. 128; 2,с. 100.].

Тема 12. Відшкодування збитків від зіткнення. Основна література: [2, с. 50-51; 3, с. 45.].

Тема 13. Правове регулювання рятування на морі. Винагорода за рятування на морі. Основна література: [7, с. 50-70.].

Тема 14. Обмеження відповідальності судновласника. Основна література: [5, с. 70.].

Тема 15. Морські застави та іпотеки. Основна література: [5, с. 60-65.].

Тема 16. Вирішення майнових спорів. Суд і арбітраж по морських справах. Основна література: [5, с. 50-51.].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1.										
<i>Змістовий модуль №1. Загальні положення морського права.</i>										
Тема 1. Поняття морського права. Джерела морського права.	7	2			5					
Тема 2. Правовий статус судна.	7	2			5					
Тема 3. Суднові документи.	7	2			5					
Тема 4. Екіпаж судна. Капітан судна.	7	2			5					
Тема 5. Правовий режим перебування суден у порту.	6	2			4					
Тема 6. Морська лоцманська служба. Служба регулювання руху суден. Майно, що затонуло у морі.	6	2			4					
Тема 7. Правове забезпечення безпеки мореплавства.	3	2			1					
Тема 8. Правове регулювання охорони морського середовища від забруднення.	2	1			1					
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	45	15			30					
<i>Змістовий модуль №2. Юридична відповідальність та правова охорона судна.</i>										
Тема 9. Надзвичайні морські події.	7	2			5					
Тема 10. Загальна аварія. Окрема (не загальна) аварія.	7	2			5					
Тема 11. Морські протести.	7	2			5					
Тема 12. Відшкодування збитків від зіткнення.	7	2			5					
Тема 13. Правове регулювання рятування на морі. Винагорода за рятування на морі.	6	2			4					
Тема 14. Обмеження відповідальності судновласника.	6	2			4					
Тема 15. Морські застави та іпотеки.	3	2			1					
Тема 16. Вирішення майнових спорів. Суд і арбітраж по морських справах	2	1			1					
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	45	15			30					
<i>Усього годин</i>	90	30			60					

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – **2 години на 1 лекцію;**
- написання МКР – **5 годин на 1 роботу;**
- підготовка до заліку – **18 годин на залік.**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма

1	Підготовка до лекцій.	32	
2	Виконання МКР (2 МКР).	10	
3	Підготовка до заліку.	18	
	<i>Разом</i>	60	

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

для всіх видів занять:

- робота з літературою - опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольнo-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

- пояснення - словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;

- дискусія - обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;

- диспут - цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у здобувачів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій;

- демонстрування - наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами, об'єктами в їх природному вигляді;

для лекційних занять:

- лекція - усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;

- бесіда - питально-відповідний метод, завдання якого - спонукати здобувачів до актуалізації відомих і засвоєння нових знань шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень; різновиди бесіди: репродуктивні (спрямовані на відтворення раніше засвоєного матеріалу), катехізичні (передбачають точне відтворення формулювань, запам'ятовування відповідей), евристичні (підводять здобувачів до самостійних висновків);

- ілюстрування - показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;

- відеометод - використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання; забезпечує більш легке і міцне засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості;

для практичних, лабораторних та семінарських занять:

- вправа - планомірне, організоване, повторне виконання дій із метою оволодіння ними або підвищення їх якості;

- практична робота - метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків; дидактична гра - спеціально створена ситуація

(модель реальності) для формування певних практичних навичок та умінь;

- спостереження - тривале цілеспрямоване сприймання об'єктів чи явищ із фіксацією змін, які в них відбуваються, і виявлення на цій основі внутрішніх зв'язків і залежностей, розкриття сутності явищ;

- методи контролю і самоконтролю:

- фронтальне опитування;

- контрольні роботи, твори, диктанти, письмові заліки;

- контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Альтернативно може застосовуватися наступна класифікація

методів навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод - повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації здобувачами;

- репродуктивний метод - відтворення здобувачем способів діяльності за визначеним викладачем алгоритмом;

- проблемного викладу - постановка викладачем перед здобувачами проблеми і визначення шляхів її розв'язання з приховуванням можливих пізнавальних суперечностей;

- частково-пошуковий - метод, за якого певні елементи знань повідомляє викладач, а частину здобувачі здобувають самостійно, відповідаючи на поставлені запитання чи розв'язуючи проблемні завдання;

- дослідницький - творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку."

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів вивчення матеріалу дисципліни є:

- стандартизовані тести;

- аналітичні звіти, реферати, есе;

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

- інші види індивідуальних та групових завдань.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

В процесі викладання навчальної дисципліни «**Морське право та нормативне забезпечення охорони судна**» передбачено проведення підсумкового контролів.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Підсумковий контроль проводиться шляхом складання студентами заліку з дисципліни «**Морське право та нормативне забезпечення охорони судна**».

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з МКР і оцінки заліку. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. Так, під час

написання двох МКР студент може набрати до **60 балів**. Питома вага заліку в загальній системі оцінок – **40 балів**.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою МКР і оцінки заліку.

Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт (далі – МКР)

В процесі викладання навчальної дисципліни «Морське право та нормативне забезпечення охорони судна» передбачено проведення двох контрольних заходів, на яких студенти пишуть 2 МКР, де кожна оцінюється до 30 балів.

В свою чергу, кожна МКР складатися із: теоретичних понять та теоретичних запитань та/або завдання.

За правильне визначення поняття нараховується 2 бали. В МКР дається 5 визначень і два теоретичних питання чи завдання.

За відповідь на теоретичне питання чи виконання завдання студент може отримати до 10 балів.

Відповідь на теоретичне питання (бали)	Критерії оцінювання
10-9	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
8-6	Відповідь частково правильна, містить декілька неточностей і недостатньо обґрунтована.
5-3	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок.
до 1	Відповідь взагалі не вірна та не обґрунтована.
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

Розрахунок балів за написання МКР

Вид завдання	Максимальна кількість балів
Визначення поняття	5x2 бали = 10 балів
Теоретичне питання	1x10 бал = 10 балів
Теоретичне питання	1x10 балів = 10 балів
Всього	30

Розподіл балів, які отримують студенти під час МКР

Змістовий модуль № 1								Змістовий модуль № 2								Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	60
30								30								

T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8..... – відповідні теми змістовних модулів.

Критерії оцінювання заліку

Під час складання заліку студенти відповідають на заліковий білет, який вони вибрали власноруч.

Кожен заліковий білет містить три контрольні питання. Відповідь на кожне питання залікового білету оцінюється до 13,3-13,4 балів. Тобто після складання заліку студент може отримати до 40 балів, які додаються до суми балів, отриманої під час поточний контролю відповідного семестру.

Критерії відповіді на одне питання залікового білету

Відповідь на питання (бали)	Критерії оцінювання
12-(13,3-13,4)	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.

9-11	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
6-8	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
3-5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
1-2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок та не обґрунтована
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1-T8	Виконання МКР № 1	30		
ЗМ 2	T9-T16	Виконання МКР № 2	30		
Підсумковий контроль		Залік	40		
Сума			100		

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

1. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Морське право та нормативне забезпечення охорони судна» для здобувачів вищої освіти.
2. Наповненість групи «Морське право та нормативне забезпечення охорони судна» в месенджері «Viber», «Telegram» для дистанційного навчання електронним варіантом лекціями та навчальними посібниками з відповідних дисциплін.
3. Наочні засоби: слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, зал судових засідань (ауд. 304).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основна література:

1. Сікорський О. П., Гаверський В. В. Морське право : навчальний посібник. Херсон : Олді-плюс, 2020. 162 с.
2. Пальченко А. А. Міжнародне морське право : навчально-методичний посібник. Херсон : Олді-плюс, 2022. 120 с.
3. Допілка В. О., Балобанов О. О. Міжнародне та національне морське право України і країн ЄС : навчально-методичний посібник. Одеса, 2017. 248 с.

4. Пашковська Л. І. Морське приватне право : навчально-методичний посібник. Одеса, 2020. 89 с.
5. Сергєєв Ю. В., Аверочкіна Т. В. Морське право: юрисдикція та спори : навчально-методичний посібник. Одеса : Фенікс, 2024. 166 с.
6. Заяц С. В., Пуляєв І. О., Волошин А. О. Охорона суден і портових засобів : навчальний посібник. Одеса : ОНМУ, 2021. 112 с.
7. Заяц С. В., Пуляєв І. О. Охорона і безпека на морі : навчальний посібник. Одеса : ОНМУ, 2020. 79 с.
8. Кодекс торговельного мореплавства України : Закон України від 23.05.1995 № 176/95-ВР (зі змін. та доп.).
9. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року : міжнародний договір від 10.12.1982.
10. Міжнародний кодекс з охорони суден і портових засобів (ISPS Code) : прийнятий дипломатичною конференцією Міжнародної морської організації 12.12.2002.